For Freedom and Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 12 — CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, JANUARY 18, 1955 — ŠTEV. LV — VOL. LV

Ameriškim črncem so prepovedani bari v Južni Afriki

Mornarji - črnci z ameriške letalonosilke so predmet plemenske diskriminacije v Capetownu v Južni Afriki.

CAPETOWN, Južna Afrika. — V soboto je pristala v pristanišču Capetowna ameriška letalonosilka Midway, med katere moštvom je 400 zamorcev, ki bodo za časa svojega bivanja v Capetownu podvrženi ondotnim plemenskim diskriminacijam.

Ko bodo odhajali ti mornarji-črnci z ladje v mesto, bodo morali imeti posebna dovoljenja, s katerimi dobe lahko pijačo samo v -"mešanih" barih, to je v gostilnah, v katere smejo zahajati belci in črnci. In pijačo bodo morali izpiti v baru in je ne bodo smeli vzeti v steklenicah s seboj.

Evropske bare, hoteli, filmska in druga gledališča, vse to jim bo nedostopno. Vsi ameriški zamorski mornarji morajo na kopno v svojih uniformah, da jih točaji po barih lahko ločijo od južnoafriških črncev, ki ne dobe evropskega žganja.

Te določbe je izdala Zveza hotelirjev in gostilničarjev po svojem posvetu z vlado.

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

Opozorilo: Pisarna bo odprta ta teden ob sledečih urah: V ponedeljek, torek, četrtek in petek od 5:30 do 7:30, v sredo od 10 do 12 in od 5:30 do 7:30, v soboto pa od 9 do 12 in od 2 do 7 zvečer.

Liga se iskreno zahvaljuje vsem igralcem Slovenskega odra, kuharicam in možem v bari ter vsem, ki so z obiskom pri igri Glavni dobitek spet pomagali. Vsem: Bog plačaj! —

Knjige: Koledar Svobodne Slovenije gre h koncu. Kdor ga še nima, naj pravi čas seže po njem. Koledar stane $3.25, po pošti $3.50. Tudi Mauserjeva povest Večna vez je na razpolago. Stane $1. — Sezite tudi po novi knjigi Msgr. Škerbca Krivda rdeče fronte. Stane $1. — Na zalogi imamo še nekaj Baragovih pratik. Kdor je še nima, jo še lahko dobi. Stane $1.25.

Sezite po slovenskih knjigah in si okrajšate te puste dni! In ob knjigah boste obogateli.

Mohorjani: Pridite po knjige!

Pohod mater proti bolezni polio

CLEVELAND. — V sredo zvečer bo šlo zopet na pohod proti zavratni bolezni polio 40,000 mater, ki se bodo oglasile v vsaki hiši, kjer bo gorela na verandi ali nad vrati luč. Matere bodo nabirale prispevke za pobijanje te bolezni.

Vremenski prerok pravi:

Danes oblačno, lahno naletavanje snega, mrzlo podnevi in ponoči.

PODMORKA NAUTILUS NA MORJU

Včeraj je bil epohalen dan ameriške mornarice, ko je odplula 'atomska' podmornica na svojo prvo poizkusno vožnjo.

CROTON, Conn. — Mornariški poveljnik, ki je nekdaj nameraval postati profesor kemije, je včeraj poveljeval moštvu prve atomske podmornice, ki je odplula v ponedeljek na svojo prvo poizkusno vožnjo.

To je komandir Eugene Wilkinson, ki poveljuje posadki 100 mož na atomski podmornici Nautilus.

Preizkušnje strojev te podmornice so se pričele pred tremi tedni ter so se nad vsako pričakovanje dobro obnesle.

S plovbo te podmornice se je zgodilo prvikrat v zgodovini sveta, da je človek potoval s pogonom atomske energije.

Prve plovbe te podmornice se je udeležil tudi podadmiral G. H. Rickover, ki je kot načelnik mornariškega nuclearnega oddelka že sedem let sanjal o taki podmornici, dokler ni bila zdaj pod njegovim vodstvom in nadzorstvom zgrajena.

Ko bo podmornica Nautilus popolnoma preizkušena, bo mogla obvoziti svet, ne da bi prišla niti enkrat na morsko površino. Vsak funt njenega atomskega goriva bo proizvajal toliko pogonske sile kot 360,000 galonov gasolina.

Podmornica bo mogla prepluti tečaje pod večnim ledom, ne da bi tekom plovbe znižala svojo brzino.

Podmornica, katere izgradnja stane 55 milijonov dolarjev, bo hitrejša pod vodno površino kot na površini.

Tekom svojih poizkusnih voženj bo ostala na morju predvidoma tri dni in noči, nakar se bo vrnila na svoj pomol, kjer jo bodo natančno pregledali.

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se niste držali prometnih predpisov.

SMUČARSKI SKOK NA ENO NOGO — Šved Toiro Lauren je pri tekmah v Garmischu na Nemškem izgubil v zraku eno smučko, kljub temu je srečno pristal na tleh, čeprav seveda na trebuhu.

Ivan Meštrovič, član fakultete univerze Notre Dame

Od leta 1947 dalje je veliki jugoslovanski umetnik profesor kiparstva na univerzi v Syracuse, N. Y.

SOUTH BEND, Ind. — Univerza Notre Dame je sporočila, da bo Ivan Meštrovič, sin kršne Dalmacije in eden največjih živečih kiparjev sveta, postal član fakultete te univerze.

Meštrovič, čigar slavni umotvori so razsejani po vsem svetu, je star 71 let in je nedavno postal ameriški državljan. Od leta 1947 je profesor kiparstva na univerzi v Syracuse, N. Y.

Pred svetovno vojno je bil rektor zagrebške Akademije umetnosti. V zgodnjih dneh vojne je bil zaprt, toda na intervencijo Vatikana izpuščen iz ječe.

Meštrovič je eden izmed onih mednarodno znanih in slavnih mož, ki so sprejeli svoje položaje na univerzah na osnovi Programa za nameščanje odličnih profesorjev.

Newyorški list o postopanju s Titom

List je mnenja, da bi morala vlada zahtevati od njega obljubo, da se nam tesneje pridruži.

NEW YORK. — Tukajšnji list Daily News je objavil sledeče:

Maršal Tito potrebuje veliko pomoč. Poleg drugih blagrov, s katerimi je komunizem osrečil Jugoslavijo, je zdaj zadela to deželo še druga nesreča, — najslabša žetev v zadnjih 30 letih.

Amerika je obljubila Titu 400 tisoč ton pšenice, Kanada jih bo dodala 100,000, a jih še vedno manjka pol milijona, da bo Tito mogel prehraniti svojo vlado in lačno ljudstvo do prihodnje žetve.

Kaj bi bilo bolj na mestu, kakor da pritisnemo ob taki situaciji Tita ob zid?

Tito je še vedno rdeč, čeprav pravi, da je prijatelj Zapada. Zadnji čas se Moskva posebno trudi, da potegne Tita nazaj k sebi. Tito vabil ne odbija. Obnaša se kakor sramežljivo dekle, ki mu laska hvala. Pri tem pa seveda misli, kako bi čimveč iztisnil iz nas.

Zakaj ga ne bi po vsem tem prisilili, da nam da obvezne obljube, da se nam tesnejše pridruži in neha koketirati z Moskvo. Toda to moramo storiti prej, preden mu obljubimo pomoč.

Na tak način bi morali postopati s komunisti. Oni razumejo samo tak način govora. Nato vas spoštujejo Ne računajmo, da bo kateri koli komunist držal obljubo dalj, kot mu bo konveniralo. Zato moramo pritegniti Tita čim bolj in mu pokazati, da nimamo o njem nobenih iluzij. — ("Pregled").

Aretacije duhovnikov v Argentini

BUENOS AIRES. — Tukaj sta bila aretirana dva duhovnika pod obtožbo, da sta v nedeljo s prižnic kritizirala novi argentinski zakon za ločitev brака ali zakonskih vezi.

Novi grobovi

Alice Tanno

Kakor smo že včeraj na kratko poročali, je nedeljo v Euclid-Glenville bolnišnici umrla po kratki bolezni Alice Tanno, rojena Pucel, stara 47 let. Stanovala je na 1981 E. 126 St. Rojena je bila v Clevelandu. Njen oče Anton je umrl leta 1934, sestra Josephine pa leta 1948.

Tukaj zapušča soproga Anthony, hčerko Alice, mater Mrs. Angela Pucel na E. 147. St. in sestro Mrs. Eleanore Silveroli. Pogreb se vrši v sredo zjutraj iz Conti pogrebnega zavoda na 1210 Murray Hill Rd. v cerkev Holy Rosary in nato na pokopališče Calvary.

Richard P. Welch

Na domu svoje hčere na Hobart Rd., Kirtland Township, je umrl Richard P. Welch, star 90 let in vdovec; soproga mu je umrla leta 1943. Zapušča hčer Violo Demshar, soprogo znanega Vincent Demsharja, lastnika Demshar Appliance na E. 220 St. na Lake Shore Blvd., pri kateri je živel zadnjih 12 let. Zapušča tudi štiri pastorke in dva vnuka. Pogreb bo v sredo zjutraj ob 11:30 iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. in od tam na pokopališče v Vermillon, O.

Marie Liebler

V nedeljo zjutraj je umrla v New Yorku Marie Liebler, rojena Siraj, stara 59 let in doma iz Grahovega pri Cerknici, odkoder je prišla v Ameriko pred 42 leti. V Clevelandu na 61. cesti je živela od leta 1919 do 1946, nakar se je preselila v New York. Zapušča moža Charlesa, pred tem pa je bila poročena z možem Rezekom. Zapušča sina Franka Rezeka in sestro Antonijo Kovac v Clevelandu, v Evropi pa brata Alojza Siraja. Truplo bo prispelo danes iz New Yorka v Cleveland. Pogreb bo iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Čas pogreba bo naznanjen jutri.

Vozniki mestnih tovornih vozil groze s stavko

Zahtevajo pet dni in 40 ur dela na teden, brezdelno soboto in nadurno plačo za več dela.

CLEVELAND. — Mestu grozi stavka nad 600 voznikov motornih tovornih vozil (trukov), ki so soglasno odklonili načrt župana Celebrezzeja za reduciran delovni teden, da bi se tako prihranilo $600,000 na leto.

V soboto bodo pričeli ti vozniki piketirati vse garaže (menda so mišljene mestne garaže).

Tozadevni sklep je bil storjen na nedeljski seji, katere se je udeležilo tudi 700 drugih mestnih delavcev, ki so pretekli četrtek odglasovali, da sprejmejo po županu predlagan reduciran teden po sedem ur na dan in 6 6 dni v tednu.

Vozniki tovornih vozil so odglasovali, da sprejmejo 40-urni teden in da bodo delali samo od ponedeljka do petka (vključno) za vse ostalo delo pa hočejo plačo in pol.

Težka prometna nesreča

LANCASTER, Pa. — V nedeljo so bile tukaj štiri osebe ubite, štiri pa ranjene, ko je voznik avtomobila, v katerem so se vozili, izgubil kontrolo nad vozilom, ki je podrlo dva telegrafska drogova, nato pa se prevrnilo.

ODLET AMERIŠKIH LETAL V REPUBLIKO COSTA RICO

Iz Texasa so odletela v Costa Rico štiri ameriška trimotorna letala, za katerih vsako je plačala Costa Rica po en dolar. – Zdaj pa zahteva enako število letal in za enako ceno tudi Nicaragua.

SAN JOSE, Costa Rica. — Tukajšnje oblasti so izjavile, da so izbruhnili v nedeljo novi boji v Santa Rosa in da vladne čete drže črto proti dobro oboroženim uporniškim četam.

WASHINGTON. — Koncil Organizacije ameriških držav je v nedeljo zvečer odredil večjo pažnjo in pozornost na meji Nicarague in Costa Rice, ko je Costa Rica izjavila:

Sedanja pomoč ni dovolj izdatna za našo malo državo, proti kateri je v teku invazija. Mi potrebujemo vojaško pomoč, ki je določena v med-ameriških pogodbah."

Letala na potu v Costa Rico

Medtem hitijo iz San Antonio v Texasu proti Costa Rici štiri ameriška bojna letala, opremljena s težkimi strojnicami in raketami. Ta letala bodo tvorila zdaj edino in vso zračno silo Costa Rice.

Organizacija ameriških držav je odobrila nakup teh letal, za katerih vsako je plačala Costa Rica $1 (en dolar). To dejstvo p aje izzvalo takojšen protest Nicarague, katere predsednik Anastasio Somoza je zahteval, da morajo Združene države — "prodati" Nicaragui enako število enakih letal. To so trimotorna letala, ki so bila v drugi svetovni vojni znana pod označbo "Mustangs".

Nicaragua obtožena

Preiskovalna komisija Organizačije amer. držav je sporočila, da prihaja moštvo, zaloge in letala, kar je uporabljano v boju proti Costa Rici, iz Nicarague.

Vlada Costa Rice je v nedeljo zvečer odredila cenzuriranje poročil iz dežele; to je storila zdaj prvikrat.

Preiskovalna komisija je izjavila, da imajo letala tujega izvora popolno kontroo ozračja nad bojnimi črtami.

Iz krajev in podeželja, kjer je v teku bojevanje ali je nevarnost, da se bo bojevanje razširilo tja, je bilo izseljeno civilno prebivalstvo.

Mlada deklica je pripomogla k odkritju zarote in morilca panamskega predsednika Remona

Bila je prijateljica kadeta Tejade, ki je vtihotapil v deželo strojnico, s katero je odvetnik Miro ubil predsednika. Predsednikova vdova je pozvala ljudstvo, naj bo mirno in naj hodi po poteh, ki jih je začrtal pokojni predsednik, njen mož.

PANAMA. — Zasluge za rešitev misterije napada in uboja predsednika Jose Antonio Remona pripisujejo neki 18-letni mladenki, prijateljici nekega bivšega kadeta.

Kakor znano, so se stvari v Panami fantastično razvile, ko je v petek Narodna garda obkroža hišo predsednika Gouzada ter ga aretirala kot sozarotnika in sokrivca umora preds. Remona. Predsednik Guizado je bil aretiran po izpovedi odvetnika Mira, da je on, Miro, ubil predsednika Remona ob polni vednosti Guizada, Remonovega naslednika.

Mladenka, ki je igrala vlogo v razkritju te zarote, je Gladys Vives, osemnajst let stara hčerka nekega panamskega detektiva in prijateljica Jose Edgardo Tejada, kadeta na guatemalski politehnični šoli. Tejada je priznal, da je vtihotapil strojnico v Panamo ter jo prodal odvetniku Miru za $150.

Tejada je dejal, da se je nalašč zabodel v desno roko, da mu ne bo treba dejansko sodelovati pri umoru predsednika. Ali bo deklica zahtevala nagrado $100,000, ki je bila razpisana za odkritje predsednikovih morilcev, ni še znano.

Drug človek, ki ima menda tudi pravico do deleža te nagrade, je katol. duhovnik Carlos Perez Herrera. Uradniki so izjavili, da je Mirov brat nekega dne povedal duhovniku Carlosu na ulici, da namerava njegov brat, Ruben Miro, ubiti predsednika. Duhovnik Carlos je sporočil to predsedniku Remonu, ki pa ni ukrenil ničesar, razen da je to povedal nekaterim svojim prijateljem.

Panama združena

Kakor izgleda, je danes vsa Panama združena in ujedinjena pod predsednikom Ariasom Espinoso, popularnim, v Združenih državah izobraženim 42 let starim možem, ki je bil pod umorjenim predsednikom drugi podpredsednik.

V nedeljo je bila v narodnem stadionu darovana svečana maša - zadušnica za umorjenega predsednika.

Cecilia Pinel de Remon, — vdova po umorjenem predsedniku, je pozvala ljudstvo po radiu, naj bo mirno in naj nadaljuje z započetim delom pokojnega predsednika.

Kaznjenci zahtevajo – višjo plačo

HARTFORD, Conn. — Jetniki tukajšnje državne jetnišnice prejemajo za svoje delo po 15 centov na dan, in neki jetnik je pisal zakonodajj, da ne more živeti ob tej plači. Sporočil je, da zaradi inflacije potrebuje po 25 centov na dan. Jetniki uporabijo svojo plačo za nakup mila, sadkorja, cigaret in podobnega. — Posledica tega pisma je bila, da je bil v zakonodaji res predložen predlog, da se jetnikom zviša njih plača na 25 centov na dan.

Satelitski atomski centri

MOSKVA. — Sovjetska zveza je naznanila, da bo ustanovila atomske eksperimentalne centre v Kitajski, Poljski, Romuniji, Češkoslovaški in Vzh. Nemčiji.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Vaja za igro—
Nocoj zvečer ob sedmih bo vaja za igro Dekle z biseri, na odru Slovenskega narodnega doma; ob istem času in v istem prostoru bo potem vaja tudi v četrtek. Pridejo naj vsi igralci.

Osemnajsta obletnica—
V sredo ob 6:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Victorja Opaskar v spomin 18. obletnice njegove smrti.

V bolnišnici—
Frank Štepec, 3408 W. 63. St. je odšel v nedeljo v St. John's bolnišnico na Detroit Ave., kjer je v sobi št. 1810, Obiski so dovoljeni.

Razprodaja čevljev—
Stan F. Majer, 6107 St. Clair Ave, ima veliko razprodajo čevljev. Več v oglasu.

Rojenice—
Mr. in Mrs. Anthony Zupancic, 771 E. 90 St., sta se rodila 16. jan v Euclid Genville bolnišnici fantka, dvojčka. S tem sta postala Mr. in Mrs. Lawrence Zupančič s 6528 Schaeffer Ave. zastopnik Metropolitan zavar. družbe, štirinajstič stari oče in stara mati. Čestitamo!

Deveta obletnica—
V sredo ob 7:15 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Jožefa Cermelj v spomin 9. obletnice njegove smrti.

Kovacic zopet imenovan na svoj položaj

CLEVELAND. — Župan Celebrezze je včeraj ponovno imenoval Edwarda J. Kovacica za nadaljni petletni termin kot člana Cleveland Transit Boarda. Ta položaj donaša $7,500 na leto.

Kovacica, ki je bil skoraj 14 let councilman v 23. vardi, je župan opisal kot vztrajnega in marljivega moža, ki posveča mnogo skrbi in časa svojemu poslu. — Naše čestitke!

Italiji gre res pšenica v klasje

TRST. — Ameriška vlada je dne 17. t. m. izročila svoje instalacije, ki jih je zgradila v Trstu za časa okupacije in katere so vredne nad en milijon dolarjev, Italiji.

Med temi instalacijami je tudi izborno letališče pri Proseku nad Trstom, moderne vojaške barake, skladišča in druga poslopja.

NAJNOVEJŠE VESTI

CHICAGO. — Senator Knowland je okrcal poizkuse, da bi se prikazalo neuspeh misije tajnika Združenih narodov v Peking v ugodnejši in lepši luči. Svaril je tudi predsednika pred apizanjem Kitajske.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je predložil včeraj kongresu proračun za $62,408,000,000, iz katere vsote bi šla vsaka dva dolarja od treh v atomsko silo in kontinentalno obrambo.

SAN JOSE, Costa Rica. — Štiri ameriška letala so prispela semkaj in uporniki so na begu, kar znači, da se bliža konec teden dni trajajoče revolucije.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and the first week in July
General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA
Za Zed. države $10.00 na leto; za pol leta $6.00; za četrt leta $4.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav $12.00 na leto. Za pol leta $7.00, za tri mesece $4.00.

SUBSCRIPTION RATES
United States $10.00 per year; $6.00 for 6 months; $4.00 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States $12.00 per year; $7 for 6 months; $4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 12 Tues., Jan. 18, 1955

Nemirna Srednja Amerika

Kos kopnega od Tehuantepeške do Panamske zemeljske ožine, ki veže Severno Ameriko z Južno, imenujemo Srednjo Ameriko. Komaj kaj večji od Texasa je razdeljen med osem držav, od tega šest samostojnih. Prebivalstvo vseh teh državic govori španski jezik in pripada katoliški cerkvi. Belci so v manjšini. Večino imajo mešanci in Indijanci. V kulturnem in gospodarskem oziru je Srednja Amerika precej zaostala. Nad polovica vseh prebivalcev ne zna niti brati niti pisati. Velika večina ljudi se preživlja s pridelovanjem tropskih sadežev, ki jih United Fruit Co. izvaža v Združene države.

Ta družba, katere lastniki so v Združenih državah, je najmočnejša gospodarska in s tem tudi velika politična sila v Srednji Ameriki. Lani je igrala važno vlogo v uporu v Guatemali, sedaj pa vse kaže, da ima svoje prste tudi pri bojih v Costa Rici.

Sedanji predsednik omenjene državice Jose Figures je v Združenih državah izšolani inženir. Vzgojen v demokratskem duhu in prepojen s krščanskimi idejami o ureditvi države je načelni nasprotnik diktatorjev in drugih mogočnežev Latinske Amerike.

Costa Rica, ki je malo manjša od Zah. Virginije, ima močnejši srednji stan kot katerakoli druga državica Srednje Amerike, nima pa nobene vojske, ampak le nekaj policije.

Figures je po ženinem stricu dobil malo kavno plantažo. Za pridelano kavo je moral kot vsi drugi kupovati vreče. Nekega leta se je odločil in posejel del svoje zemlje s sizalom, ki daje dobro predivo. Ob gorskem potoku je postavil elektrarno in začel izdelovati vreče in vrvi. V nekaj letih je razširil svojo posest v taki meri, da je imel na svojih plantažah zaposlenih blizu 1,000 obdelovalcev. Poskrbel je za njihovo zdravje in primerno prehrano, pa se pobrigal tudi za vzgojo, prehrano in zabavo njihovih otrok.

Za politiko se mož do l. 1942 ni posebno zanimal. Ko se je predsednik republike Calderon-Guardia povezal s komunisti proti rastočemu nezadovoljstvu naroda, se je Figueres oglasil v imenu farmarjev in to zvezo ostro napadel. Zato je moral za dve leti v Mehiko.

Desničarsko — komunistična zveza je končno na volitvah pogorela. Za predsednika je bil izvoljen njen nasprotnik Otilio Ulate. Calderon-Guardia je hotel volitve razveljaviti, zato je prišlo do upora, na katerega čelo se je postavil Figueres. Uporniki so zmagali in pognali Calderona in njegove zaveznike iz dežele. Ti so našli zavetje pri prijatelju Somozi v Nicaragui. Predsedstvo republike je prevzel izvoljen Ulate, Figueres pa je prevzel vodstvo rastočega krščansko demokratičnega gibanja, ki je našlo veliko navdušenih somišljenikov zlasti med mladino. Ta ga je pripravila, da je kandidiral za predsednika republike. Z veliko večino je porazil desničarsko-komunistične nasprotnike.

Kot predsednik je privil United Fruit Co. k novi ugodnejši pogodbi in se trudil za izboljšanje socialnega in gospodarskega stanja malega človeka. S tem si je nakopal pri premožnih konservativcih dosti nasprotnikov, vendar svojega načrta ne mara opustiti.

Nasprotniki so se med sabo povezali in dobili oporo pri Somozi, ki je Figueresu gorak ne samo zato, ker je pognal iz dežele njegove prijatelje, ampak tudi zato, ker mu je s svojimi načrti prizadel tudi materialno izgubo. K temu je treba dodati še vpliv demokratične Figueresove vlade na prebivalce Nicarague, ki jih samozavestni diktator Samoza drži precej trdo.

Po poročilu dopisnika NYT vlada Anastasio Samoza Nicaraguo kot kak srednjeveški fevdalec. Svoje politične nasprotnike rajše požene iz dežele, kot bi jih poslal pred puške razen, če so mu le preveč nevarni, kot so bili na primer voditelji lanskega upora. Te je dal ustreliti.

Somoza, ki je za deset let starejši od Figueresa, je živel več let v Združenih državah, pa se nato vrnil v Nicaraguo kot zet enega najvplivnejših domačinov. Kot pokrajinski davkar se je priključil revolucionarnemu pokretu, ki je postavilo gen. Jose Moncado za predsednika. V zahvalo za to je bil imenovan najprej za pokrajinskega governerja, pa postal kasneje zunanji minister. Pod vplivom poslanika Združenih držav je bil Somoza imenovan l. 1932 za direktorja vojske, ki jo je naglo pridobil zase. Tako je postal odločilna oseba v deželi. Ko se mu je l. 1937 predsednik republike "po njegovi milosti" postavil po robu, ga je odstavil in prevzel sam predsedništvo. Po desetih letih se je iz tega mesta umaknil, pa se dal tri leta kasneje izvoliti znova. Sedanja predsedniška doba mu bo potekla l. 1957.

Somoza je lastnik blizu ene desetine vse obdelane zemlje v deželi in soudeležen pri celi vrsti gospodarskih podjetij.

Da Somozi reformni načrti predsednika Costa Rice niso posebno pri srcu, je iz povedanega precej razumljivo. Toda gotovo je, da bo njihova uresničitev prinesla deželi veliko več koristi in trajnega miru kot Nicaragui vojaška diktatura Somoze.

Srednja Amerika bo ostala dežela nemira vse, dokler ne bo tamkajšnje prebivalstvo dobilo možnosti spodobnega življenja in se rešilo sedanje kulturne in socialne zaostalosti.

BESEDA IZ NARODA

Zahvala pevskega zbora "Slovan"

Euclid, O. — Prav zares je nekoliko pozno, pa star naš pregovor pravi: bolje enkrat, kot nikoli. — Seveda, nekateri si to zakasnitev tolmačijo po svoje češ, da smo preveč zaspani ali kaj podobnega. Pa ni tako: smo vedno čili in zdravi, židane in dobre volje! Opravičilo za to zakasnitev pa je to-le: "Slovan" nima rednih mesečnih sej, ampak jo ima samo vsake tri mesece. In ker je naša poslednja seja bila v nedeljo, 9. januarja, t. l., in se je na tej seji sklenilo, da se vsem našim posetnikom koncerta 5. dec. 1954. in darovalcem, zahvalimo, sem jaz ta posel sprejel drage volje.

Zato se v imenu vseh članov zbora toplo zahvaljujem vsem številnim posetnikom našega koncerta. Prepričan sem, da ste bili z našim petjem zadovoljni, saj smo dali iz sebe vse, samo da bi vas zadovoljili. Še bolj pa nas je oduševilo dejstvo, da ste napolnili dvorano do zadnjega kotička. V slogi je moč, so rekli naši stari, in je res tako. Brez vas bi mi ne mogli ničesar, mi z vami, a vi z nami, pa bomo dosegli, da se naša lepa pesem ohrani še za mlajše rodove!

Pri tej priložnosti povem, da se "Slovan" prav pridno pripravlja za svoj spomladanski koncert, ki ga bo podal skupaj s pevskim društvom "Adrija" 24. aprila t. l. Na programu bomo imeli divne in nove pesmi, ki še niso nikdar bile pete na našem odru. Pridite torej takrat zopet vsi in pripeljite s seboj še svoje prijatelje, ki nas še niso obiskali!

Iskreno zahvalo izrekamo tudi g Martinu Antončiču in gdč. Ančki Traven, ki oglašata naše koncerte, prireditve in plošče naših pesmi na radio.

Razen zahvale, ki sem jo izrekel posetnikom, izrekam našo toplo zahvalo tudi darovalcem, ki se koncerta niso mogli udeležiti, so pa zato poslali svoj dar: Jože Trebec $5, Anton Pushner $5, Tony Zorko $5, Mrs. Rupnik $5, Louis Godec $3, Frank Rakovec $2.

Na seji, ki smo jo imeli 9. januarja, je bil izvoljen tudi nov odbor, odnosno bolje rečeno, stari odbor je bil potrjen tudi za letošnje leto. Predsednik: Frank Urbančič, podpred.: Jožef Ivančič, tajnik in blagajnik: William Ivančič, 1242 E. 170. St., KE 1-6624, zapisnikar Rudy Ivančič ,arhivar Jožef Ivančič. Nadzorni odbor: Jožef Vičič, Ludvig Ostir, Frank Ivančič. Publikacijski odbor: Frank Rupert, Jožef Durjava, Frank Požar. — Zborov učitelj je naš priljubljeni Tone Šubelj. Zbor ima redne pevske vaje vsak torek ob 8. zvečer.

Vabimo vse, ki bivajo v tej okolici in ki imajo veselje do petja, da se čimprej prijavijo. Vsak nov pevec je dobrodošel in ga bo zbor z veseljem sprejel v svojo sredino!

Zbor ima na razpolago nove plošče naših pesmi, ki gredo kar dobro izpod rok. Sezite po njih, dokler jih ne zmanjka!

Na kraju bi pa rad še tole oznanil: pripetilo se je, da je naš podporni član umrl, pa smo bili o tem prepozno ali sploh nič obveščeni. Zbor se je zaradi tega znašel v veliki neprilike, četudi nič kriv. Zato prosimo, da v kakem ponovnem takem slučaju, takoj obvestite zbor ali pa bilo katerega člana našega zbora.

Še enkrat hvala vsem in na svidenje v aprilu!

Za publikacijski odbor:
Frank Rupert.

Hvala lepa!

Joliet, Ill. — Pošiljam celoletno naročnino za Ameriško Domovino in se vam prav lepo zahvaljujem za redno pošiljanje lista. Branje AD mi je vedno v pravo razvedrilo.

Najlepše pozdrave pošiljam vsem Slovencem po širni Ameriki in vsem ostalem svetu, prav posebej pa uredništvu in upravi lista, katerega zvest naročnik hočem ostati.

Alojz Misic.

Slovenska Koroška

Strnjenost slovenskega ozemlja je treba razbiti

Nacistično nemštvo si danes gotovo nikjer drugod tako ne prizadeva, kako bi ponemčilo tuje narodnostne pripadnike, kakor se to godi v Avstriji na Slovenskem Koroškem. Kljub temu, da ima tukaj nemščina trikrat več pouka kot slovenščina, se čuti nemštvo tukaj zaradi tega vendarle ogroženo odnosno vsaj prizadeto, ker da je v eni bistveno narodnostni zadevi hudo prikrajšano.

Koroško nemštvo hoče v zadnjem času s svojevrstnimi stavkami (štrajki šolskih otrok) doseči zlasti to, da bi bila prej ko mogoče ukinjena znana šolska zakonska odredba iz leta 1945. o učni dvojezičnosti na slovenskem narodnem ozemlju v deželi. Ta odredba je nastala v času, ko je vsemu nemštvu posebno pa še avstrijskemu presneto trda predla. Brez morebitnega pritiska od okupacijskih oblasti je bila sprejeta od vseh avstrijskih strank v deželi. S to odredbo so dobili Slovenci vsaj nekoliko pravic v deželi. Danes pa, ko se je položaj nemštva v svetu že bistveno popravil, pa hočejo isti ljudje postavo ukiniti, t. j. Slovence na njihovi lastni zemlji oropati pravice, ki jim gre po božji in naravni postavi.

Nobena stvar nemštva kot takega, torej tudi onega, ki sicer ni docela udinjano nacistični ideologiji, ne boli bolj, kakor ravno še vedna strnjenost slovenskega ozemlja na Koroškem. V svojem načrtnem boju zoper odredbo o dvojezičnih šolah iz leta 1945. hočejo Nemci v prvi etapi doseči vsaj razbitje, razkosanost slovenske strnjenosti ali kompaktnosti v koroški deželi s tem, da bi se ukinilo precejšnje število dvojezičnih šol. Brž pa ko bi to dosegli, bi bili ustvarjeni tako imenovani slovenski jezikovni otoki. Boj nemštva proti slovenstvu v deželi bi bil nato, tako sodijo, neprimerno lažji.

Kot je iz vsega zgornjega razvidno, zadeva ni malenkostna. Ne tiče se samo rojakov na Koroškem, marveč na tehtnici je zadeva vsega slovenstva. In ker od matične domovine naši koroški rojaki danes ne morejo veliko pričakovati, ker tam je prvo socializacija t. j. komunizacija vsega življenja, zato smo v prvi vrsti mi, ki živimo v svobodnem svetu, dolžni, da jim stojimo v njihovi neenaki borbi ob strani.

"Horuck ueber den Loibl!"

Toliko grdih žalitev vsega slovenstva, še več, toliko gnojnice še ni bilo polite nad Slovenci, kakor se je to zgodilo v zadnjih tednih v avstrijskih nemških listih. V boju proti odredbi o dvojezičnih šolah nemški listi prav nič ne štedijo z žaljivkami na račun nas Slovencev.

Za Nemce je skoro brezizjemno vsak titovec, ki se bori za slovenske narodnostne pravice v deželi in državi, posebno pa še tisti, ki se bori za dvojezično šolo. Biti zaveden Slovenec, pomeni v Avstriji danes toliko, kakor da si že protidržavni element. V deželi bi smeli ostati kvečjemu še kaki "'vindišarji", vsem drugim pa kličejo: "Horuc ueber den Loibl (Ljubel)!" kakor je bilo to v času "tisočletnega rajha".

Vse to naših rojakov na Koroškem ne vznemirja, ker vedo, da je z njimi pravica, ki je še vedno v zgodovini zmagala z nadnaravno močjo nad sleherno krivico. V svoji zahtevi po imenovanju mednarodne komisije, ko bi imela nalogo nadzorovati v prihodnje izvedbo po mirovni pogodbi zagotovljenih narodnostnih pravic avstrijskih manjšin, pa postajajo žategadelj vedno bolj neizprosni.

"Duhovni Anschluss"

Sovjeti so v zadnjem času na avstrijskem sektorju precej glasno govorili o tem, da se v Avstriji pripravlja "duhovni Anschluss" k vsenemštvu. Zanimivo je, da leti v tej zvezi posebno veliko očitkov tudi na Amerikance, češ, da so ti tisti, ki podpirajo razvoj v tej smeri. Sovjeti napadajo Amerikance tudi, ker vzdržujejo vojaške postojanke tudi v francoskem zasedbenem pasu Avstrije. To, da kaže na to, da bi radi dosegli razdelitev Avstrije v zahodno in vzhodno, kot je to že slučaj z Nemčijo.

Za svoje trditve so Sovjeti dobili podporo celo od avstrijskega podpredsednika vlade Schaerfa. Ta je namreč na zasedanju generalnega sveta socialistične internacionale v Amsterdamu izjavil, da se nagiba OeVP (Avstrijska ljudska stranka) k tendencam, ki pospešujejo razdelitev Avstrije na zapad in vzhod. Zaradi te izjave je prišlo pred božičem do napetosti med OeVP in Socialistično stranko Avstrije. Kancler Raab je Schaerfa zavrnil, češ, da mu je skočil v hrbet, ko je bil na obisku v Avstriji, koder je šlo za važne skupne avstrijske koristi.

Razne novice

Dne 23. dec. 1954, je celovška "Neue Zeit" prinesla članek šefa socialistične stranke na Koroškem deželnega glavarja F. Wedeniga, v katerem govori pomirljivo o šolskem vprašanju. Pravi, da je treba to vprašanje stvarno rešiti brez nezdrave polemike. Čudno je pa le, kako je moglo priti v istem listu skoro istočasno do tako nasprotnih stališč v prav isti stvari.

Docent graške univerze profesor dr. Karl Treimer je pred kratkim izdal na Dunaju pri Gerold & Co. knjigo "Ethnogenese der Slaven", ki daje odgovor na vprašanja, kje, kdaj in kako so nastali predniki Slovanov.

Tranzitni promet za Avstrijo na Reki je znašal v preteklem letu 80,000 ton. Da bo Reka laže tekmovala s Trstom, pripravljajo v Jugoslaviji sedaj osnutek zakona, po katerem bodo uredili na Reki prosto cono. Računajo, da bodo s prosto cono povečali promet z Avstrijo na Reki na 200,000 ton letno. — V tej zvezi še to: Doslej je šel madžarski tranzitni promet preko Avstrije, sedaj se pa v Belgradu madžarska gospodarska delegacija pogaja o novih določbah za tranzitni promet Madžarske preko Jugoslavje v Trst.

K sodobnim svetovnim problemom

Nemška oborožitev in njene posledice so še vedno v središču ugibanja razlagalcev in tolmačev svetovne politike. Večina svobodnega sveta je sprejela odločitev vodilnih držav Zahoda, o oborožitvi Zahodne Nemčije kot nujno zlo, da se zavarje pred večjim — komunistično osvojitvijo Evrope in vsega sveta. Dober del javnega mnenja, posebno v Evropi, se s tem načrtom kar ne more sprijazniti in svari vodilne državnike in odgovorne vodnike svobodnega sveta pred prevelikim zaupanjem Nemcem.

Kdo ve, pravijo ti, če ne bodo Nemci, ko bodo videli, da jim Zahod ne mara pomagati k zedinjenju in "osvoboditvi" Poljski vrnjenih pokrajin, našli pot v Moskvo, se z njo sporazumeli in si z njo razdelili oblast nad Evropo.

* * *

Sovjeti za sedaj s takim razvojem ne računajo, zato napenjajo vse sile, da bi odobritev nemške oborožitve v zadnjem trenutku preprečili, če ne pa vsaj zavrli. Pretekli teden so poslali vsem članicam predvidene Zahodnoevropske zveze posebno noto, v kateri poudarjajo, da je oborožitev Nemčije v nasprotju s takozvanimi ženevskimi konvencijami, ki so bile sklenjene pred nekako 30 leti in prepovedujejo uporabo bakterij in plinov v vojni.

* * *

Francoski ministrski predsednik Pierre Mendes-France v Italiji in Nemčiji ni posebno veliko opravil. Italijani so v glavnem na njegove predloge pristali, pri tem pa si ohranili proste roke, z Nemci je šlo še težje. V pogledu Posarja je ostalo v glavnem pri starem. Vsaka stran vstraja pri svojem. Francozi bi imeli radi, da bi sedanja rešitev ostala za vse večne čase, Nemci pa jo smatrajo prej kot slej samo za začasno. Mendes-France je upal, da bo pridobil Nemce za nekako skupno nadzorstvo nad oboroževanjem in proizvodnjo orožja za vse oborožene sile svobodne Evrope, ti pa so to zamisel odklonili češ, da ni v skladu z njihovimi nazori o svobodnem gospodarstvu. Da bi bil Nemcem ves načrt izgledal bolj vabljiv, jim je Francoz ponujal sodelovanje pri gospodarskem izkoriščanju Afrike. Vaba je bila premalo vabljiva, zato jo je Nemec odklonil.

* * *

Italijanski komunisti so si precej v laseh. Skrajneži so hudo nasprotni "zmerni" politiki, ki jo vodi Palmiro Togliatti. Ta je na zadnjem strankinem kongresu pretekli teden sicer odnesel zmago, ni pa še nikjer rečeno, da je ta zmaga dokončna in da bo njegova obveljala. Kot vedno bo tudi tokrat obveljalo navodilo iz — Moskve. Oni, ki delajo v skladu z njo bodo prevzeli vodstvo, drugi voditelji bodo izginili.

* * *

Nemci ne kažejo za oborožitev prevelikega veselja, kar je gotovo za te ljudi nekaj nenavadnega. Zveza bivših vojakov je zahtevala, da je treba izpustiti vse obsojene nemške vojne zločince, predno naj bi si katerikoli Nemec nadel uniformo nove nemške vojake v sklopu Zahodnoevropske zveze. Po mnenju teh ljudi so vsi nemški vojni zločinci nedolžni, oni so "storili le svojo dolžnost." Dokler niso ti ljudje na svobodi, pravijo, si bo vsak nemški vojak pomišljal izvršiti povelje svojega predpostavljenega in brez stroge discipline in pokorščine ni mogoča dobra vojska. — Ob takihle zahtevah bi človek res začel dvomiti v modrost in smiselnost ustvaritve nove nemške armade in to celo z delno našim denarjem in na naše stroške. Kdo ve, če ne bodo ti ljudje spet požigali in morili po naši domovini, kot se nedavno oni sami in njihovi očetje?

* * *

Na Srednjem vzhodu se razmere za Zahod dosti ugodno razvijaje. Turškemu ministrskemu predsedniku Menderesu je uspelo na obisku v Bagdadu pridobiti Irak za sklenitev medsebojno vojaško-obrambne zveze. Doslej so vse članice takozvane Arabske lige vsako sodelovanje v obrambnih načrtih Zahoda odločno odklanjale. Irak je bil prvi, ki je na to pristal. Verjetno mu bodo sedaj skoro sledile tudi druge arabske države. Z rešitvijo sueškega vprašanja in zmešnjav v Iranu se v ta predel sveta polagoma vrača mir.

* * *

Položaj v južni in jugovzhodni Aziji je še vedno zapleten, kot je bil. Amerika in Vel. Britanija se trudita vsak po svoje, da bi ta prostor rešili za svobodni svet. Angleški zunanji minister namerava v bližnji bodočnosti obiskati večino prestolnic južne Azije in se posvetovati s tamkajšnjimi vodilnimi državniki. Posebno pozornost posvečajo Angleži Indijcem in Burmanom. Po njihovem mnenju je usoda vse južne in jugovzhodne Azije odvisna od odločitve Indije, odločitev Indije pa od njenega sedanjega voditelja J. Nehruja, zato ga snubijo na vseh straneh.

Amerikanci, ki nismo vajeni delati lep obraz, če nam ni kaj všeč, poskušamo rešiti Vietnam v Indokini, čeprav Angleži pripovedujejo, da je naš trud zastonj. Državni tajnik J. F. Dulles je bil pretekli teden, ko je poročal o tem našem naporu, kar dobre volje in je poslušalce zagotavljal, da izgledi na uspeh niso ravno tako slabi.

Poročila o potovanju Tita po Burmi so zelo pičla. S kom se je jugoslovan. komunistični poglavar tam razgovarjal in sestajal, je skoro skrivnost. Gotovo je, da so postali v času Titovega potovanja v Azijo, odnosi med Moskvo in Beogradom precej ljubeznivejši in tesnejši. Celo daljna Kina se je odločila poslati svojega zastopnika v Titovo prestolnico. — Pred vojno so hodili na iKtajsko slovenski misijonarji oznanjat Kristov evangelij, sedaj bodo šli Titovi oznanjat tja Titovega.

* * *

Glavni tajnik Združenih narodov se je vrnil v New York in povedal ameriškim diplomatom, kaj je tam opravil. Javnost vsega za zdaj še ne ve, širijo pa se glasovi o nekaki kupčiji, ki naj bi prinesla svobodo 11 ameriškim vojnim letalcem, ki so v kitajski komunistični ječi obsojeni kot vohuni, čeprav so bili ujeti v času vojne v uniformah v Severni Koreji. Komunistični Peiping drže te ljudi v ječi kot talce, s pomočjo katerih hoče dobiti domov 35 kitajskih študentov, ki so v Ameriki še od l. 1949 in so se tu naučili upravljati z radarjem in drugimi za vojno važnimi napravami v upanju, da bodo služili nacionalistični nam prijateljski Kitajski. To pa verjetno še dolgo ni vse, kar bi Peiping rad. Namigujejo tudi, naj bi Amerika pustila na cedilu Čangkajška in pomagala odpreti rdečim Kitajcem vrata v Združene narode.

* * *

V Srednji Ameriki imajo svojo zabavo. Sedaj se gresta vojsko Nicaragua in Costa Rica, v Panami so pa odkrili družčino, ki je napravila načrt za umoritev Ameriki prijaznega bivšega predsednika Ramona. Morilec sam je bil neki propali odvetnik, ki so mu zarotniki obljubili, da bo postal justični minister, če njihove nakane uspejo.

* * *

Državni pravdnik v Beogradu je poslal tamkajšnjemu okrožnemu sodišču obtožnico proti M. Djilasu in V. Dedijerju, ker sta "vršila protidržavno propagando."

KANADSKA
AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
FOR Freedom AND Justice...
AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY
SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Iz slovenskega Toronta

Pomen razvedrila in zabave

Kako dobro de človeku, če more včasih vreči raz sebe vsakodnevno enoličnost, skrbi in enostransko usmerjenost svojih prizadevanj. Vse to mori duha in izčrpava tudi telesne sile. Uteči vsaj za nekaj časa okolici, ki človeka tedne in mesece obdaja in mu nudi vedno isto sliko, kako blagodejno to vpliva. Že moreča vsakdanjost sili k sprostitvi. Pa tudi človeška narava je tako ustvarjena, da ji je sprostitev v razvedrilu in zabavi tako potrebna kot telesu vsakdanji kruh.

Vendar vsaka zabava ne služi temu, kar narava potrebuje — sprostitvi. Mnogo je takih, da pustijo glavobol, 'moralnega mačka'; druge prinašajo namesto telesne sprostitve še večjo utrujenost tretje škodijo poštenju; nekatere sicer nevidno, a zato tem bolj gotovo kvarijo okus o resnični lepoti in dobroti; končno ni malo zabav, ki ožijo kulturno razgledanost in prinašajo poplitvenje. Gotovo je proč vržen denar in zapravljen čas v zabavah, ki take in podobne škode prinašajo.

Gornje misli so napisane ob predavanju, ki ga je imel v nedeljo, 9. januarja, na sestanku društva N. I. J. g. dr. W. Bratina. Na načelne misli o pomenu in o potrebi razvedrila je nato navezal nekaj misli o kinu, radiu, TV, in o naravi kot o sredstvih, ki se jih človek najbolj pogosto poslužuje, kadar se hoče sprostiti.

Kinodvorane so verjetno danes najbolj obiskan prostor po vsem svetu, kjer ljudje iščejo oddiha in razvedrila. Zanimivo je opazovati, po kakšnih vidikih se obiskovalci filmov ravnajo: Nekaj je takih, ki hočejo videti vsak film, ne glede na kakovost in njega moralno vrednost. Nekdo gre vedno v najbližjo kinodvorano in se nič ne vpraša kaj predvajajo. Drugi gredo vedno v najcenejši kino. So pa tudi taki, ki nikdar ne vidijo nobenega filma. Seveda so pa med izjemami tudi taki, ki premišljeno izbirajo, preden se odločijo, kakšen film bodo šli pogledat. Taki hočejo namreč videti res samo moralno neoporečne in kvalitetno dobre filme. Samo tak film namreč dviga, boljša, vzgaja, širi kulturno obzorje in obenem služi sprostitvi. Za tak film denar ni proč vržen in čas ne zapravljen.

Sredstvo za razvedrilo, ki je še bolj pri roki kot kino, pa je radijo. Ta tudi ne zavzame tako celega človeka kot kino. Pri radiju je tudi možna večja izbira, ker mnogo postaj daje najrazličnejše programe: muzika, petje, poduk, poročila, za šalo itd. Toda tudi poslušanje radija zahteva premišljenega izbiranja in dobro vzgojenega okusa, ker ni vse dobro, kar hrešči iz radijskega zvočnika. Kdor želi poslušati verska predavanja, mora paziti, da bo poslušal res katoliškega. Še več pažnje kot radijo, pa zahteva televižen, ki lahko postane zelo nevarno sredstvo razvedrila. TV zahteva namreč prisotnost celega človeka, nudi zelo majhno izbiro programov in še ti so navadno veliko slabši kot na radiju.

Zelo pa se v velikem mestu zanemarja še en važen vir sprostitve in oddiha, to je prosta narava. Da opuščanje razvedrila v naravi prinaša ljudem, ki stalno živijo v mestnem prahu in hrupu veliko škode, je več kot jasno. Vir zdravja za huha in telo je v prosti naravi.

Sestanek društva N. I. J. je bil v dvorani po drugi maši. Udeležilo se ga je 56% vsega članstva. Nekaj članov se je opravičilo, ker so bili nujno zadržani. Sestanka se je udeležil tudi naš starosta g. Alojzij Ambrožič. Po predavanju so člani živahno posegali v debato. Tako predavatelj kot člani, bi želi govoriti še o drugih sredstvih, ki razvedrilo prinašajo, pa žal ni bilo časa. Pred predavanjem je imel lepo duhovno misel duhovni vodja društva Rev. J. Kopač. Duhovna misel je s predavanjem tvorila harmonično celoto.

Vidno zadovoljni so člani vztrajali na sestanku skoraj do ene ure popoldne.

Sestanek S. L. S.

V nedeljo, 9. januarja, ob 4. popoldne so se zbrali na sestanek člani SLS v Torontu. Sestanek je bil ob pogrnjenih mizah, kar mu je dalo bolj družabni značaj. Da družabnost ne bi bila preveč motena, ni bilo na sestanku ne posebnih govorov in predavanj. Vse je potekalo bolj ob razgovorih, v katerih so se pojasnjevala razna vprašanja, ki se nanašajo na SLS in na njeno delo v tujini. Navzoči so v razgovore živahno posegali.

Sestanek je začel in vodil predsednik g. Alojzij Ambrožič st. Pozdravil je navzoče, vsem voščil srečo v novem letu in izrazil veselje, da so Slovenci v Torontu dobili svojo cerkev in dvorano. Toplo je tudi priporočal, da bi se vsi dobromisleči strnili okrog tega farnega središča in okrog dušnih pastirjev. Naj bi vsi člani za to tudi delali.

Po uvodnih predsednikovih besedah je eden izmed članov v kramljajoči obliki prikazal, kakšen je pomen programa za vsako stranko. Omenil je program SLS, ki ga je lani izdalo njeno vodstvo in je bil na sestanku navzočim razdeljen. Z novim programom slovenske večinske demokratične stranke so Slovenci v tujini predstavljajo drugim narodom in jim pripovedujejo, kako si zamišljajo ureditev svoje stare domovine. Največje važnosti pa je program stranke za zasužnjeni narod doma. Ko ga žuli komunistični sistem, v katerega je uklenjena Slovenija, narod doma z upanjem zre na stranko, ki mu hoče dati krščanski sistem svobode in demokracije. Končno pa je program velikega pomena tudi za Slovence v tujini, ker jih druži med seboj in podžiga v delu za osvobojenje domovine.

Po teh besedah o programu sta udeležencem postregli s čajem, s kavo in s prigrizkom ga. Valantova in gdč. Tončka. Ob prigrizku se je razgovor nadaljeval. Član odbora je prikazal glavne smeri, v katerih bi se moralo delo strankine edinice v Torontu poživiti. Študij strankinega programa nudi veliko lepega in zanimivega dela. Članstvo si želi informacij o delu. Razširjanje katoliškega tiska, ki stranko podpira, je nujni apostolat članov. Potrebna je tudi povezava in navezava stikov s političnimi organizacijami drugih narodov. Letos je tudi sveta dolžnost strankine organizacije, da počasti spomin vseh, ki so v drugi svetovni vojni in po vojni padli za svobodo in pravo demokracijo. Saj je bila zlasti večina domobrancev iz vrst SLS. Za tako proslavo so člani takoj naredili potreben sklep.

Debata članov je opozorila na nekatere nepravilnosti, ki so bile včasih pri delu v stranki in ki jih je treba v bodoče odpraviti. Razgovor je polagal posebno pažnjo tudi na delovanje komunistov med Slovenci v Torontu, zlasti na razdiralna gesla, ki jih mečejo med ljudi. Za levji delež nesloge, ki je med Slovenci, nosijo odgovornost prav komunistična gesla. Tako se je zvedelo, da imajo svoje agente že v pristanišču, kjer prihajajo novi imigranti v Kanado. Slovence tam opozarjajo, naj se ne javijo v slovenskem župnišču v Torontu, češ takoj bodo zahtevali, da plačaš nekaj za cerkev. Sklep debate o tem je bil: budnost in razkrinkavanje!

Zaključno besedo na sestanku je imel podpredsednik g. F. Valant, ki je obenem tudi vršilec dolžnosti tajnikt. Podal je kratek pregled dela SLS edinice v Torontu ter delo, napore in povezavo stranke z drugimi zlasti krščansko-demokratičnimi strankami.

Skoraj tri ure je trajal sestanek, pa je hitro minul. Člani so se razhajali z željo, da bi se kmalu zopet videli.

Gradbena družba 'Triglav'

Pred nekaj dnevi so se sestali družbeniki gradbene družbe 'Triglav'. Družba je novo slovensko podjetje v Torontu, ki še nima eno leto delovnega življenja za seboj. Družbenike je pripeljala skupaj želja videti poslovanje družbe v njenem še ne enoletnemu obstoju. Ko so slišali mnogo številk, videli resnično velik promet in spoznali, da bo do konca poslovnega leta njihov cilj verjetno dosežen, so bili nadvse zadovoljni. Kako tudi ne, saj se bodo njihovi denarni vložki lepo obrestovali. Ob tem zadovoljstvu ni čudno, če so se še v bodočnost ozrli in bili takoj pripravljeni podaljšati družbi življenje za nedoločeno dobo.

DOMA IN PO SVETU

Zvezna vlada je dovolila Novi Zelandiji prost uvoz sira. L. 1952 je novozelandska vlada obljubila, da bo uvoz sira v Kanado omejila. Razmere, ki so tedaj zahtevale tako omejitev, so se sedaj spremenile.

*

Na Japonskem baje bolj cenijo ženske potapljače kot moške ker zdrže dalj časa pod vodo. V plitvih obalnih vodah imajo velike "nasade" bisernih školjk, s katerih nego se ukvarja na tisoče potapljačev. Industrija umetnih biserov prinaša Japonski vsako leto lep dobiček.

*

Neki sovjetski oficir je nedavno hotel na Dunaju odpeljati s silo neko bivšo uslužbenko ameriškega poslaništva, ki pa se ji je posrečilo pravočasno pobegniti.

*

Delavstvo Chryslerjevih avtomobilskih tovarn je sklenilo, da za enkrat ne bo gnalo spora z vodstvom podjetja do skrajnosti, ker ne kaže, da bi bilo istočasno v stavki kot so delavci pri Fordu. Delavstvo v omenjenih tovarnah zasluži povprečno po $1,71 na uro, pa se zavzema za 15 centov povišanja in še za nekatere druge ugodnosti.

*

Kanada je l. 1939 izvozila, 58,503 motorna vozila ali 37.6 odstotka celotne proizvodnje, l. 1953 pa le 46,222 ali 9.4 odstotka. Za letos pravijo, da bomo izvozili kvečjemu kakih 35,000 motornih vozil. Angleži in Nemci nas izrivajo vedno bolj s svetovnega trga ter silijo celo na naš domači trg.

*

Dr. Vladimir Petrovič Demikov, znanstvenik na Moskovskem inštitutu za kirurgijo, je sporočil, da se mu je posrečilo presaditi glavo enega psa na drugega. Žal je žival z tujo glavo po šestih dneh poginila. Poskuse bo baje nadaljeval in pričakuje večjih uspehov.

*

Neki sodnik v indijski prestolnici New Delhi je razsodil, da imajo kipi v hindujskih templjih pravico do osebne lastnine in morejo onega, ki bi jim jo hotel kratiti, klicati pred sodišče.

—o—

Neveste uvažajo

Dr. Masengrab, predsednik nedavno ustanovljene komisije za boj proti nizkemu prirastku prebivalstva na Novi Zelandiji, je predlagal vladi, naj bi prosila Veliko Britanijo in severnoevropske dežele za pošiljko večjega števila dobrih deklet navdušenih za družinsko življenje. Ta dekleta bi se poročila s 40,000 fanti, ki ne najdejo v Novi Zelandiji "boljših polovic."

Večjo brezposelnost napoveduje

Vodja opozicije Rowe je dejal, da moremo pričakovati, da se bo število brezposelnih v prihodnjih dveh mesecih povečalo na 600,000 oseb.

Ottawa. — Vodja opozicije Rowe je ob razpravljanju o prestolnem govoru zavrnil trditev vlade, da bi bila brezposelnost v Kanadi samo krajevnega in sezonskega značaja. Pozval je ministre, naj zanikajo, če morejo, da v njihovih domačih okrajih ni resne brezposelnosti. Nihče od članov vlade se ni pozivu odzval.

Vlado je napadel, da ni znala ohraniti kanadskega zunanjega trga, posebno za pšenico, da ni rešila perečega vprašanja brezposelnosti, da ni zmanjšala davkov in s tem proizvodnih stroškov v posameznih industrijah, kar naj bi oživilo tekmovanje, dalje je grajal vlado, ker da ni znala preprečiti nepotrebnega razmetavanja denarja. Naštel je še vrsto drugih očitkov.

Predsednik spodnjega doma je opozoril govornika, da je morda pametnejše, če svojo kritiko omeji na samo nekatera vprašanja in si razpravljanje o drugih prihrani za bodoče. V našem parlamentu obstoji namreč navada, da vlada lahko zavrne debato o nekem vprašanju, o katerem se je v istem zasedanju že razpravljalo.

Stališče predsednika je podprl tudi CCF voditelj Coldwell, ki je kasneje v svojem govoru pozdravil zlasti načrt o bolniškem zavarovanju, grajal pa je vlado, ker da se je vrnila k politiki nenadzorovanega in nenačrtnega gospodarstva, ki je povzročilo gospodarski zastoj in brezposelnost v predvojnih letih.

Rowe je v svojem govoru zavrnil trditev vlade, da se je narodni dohodek zmanjšal zaradi slabe letine. "Če bi imeli dobro letino," je razlagal, "vlada ne bi vedela kaj storiti s pridelkom, ker ji še ni uspelo prodati niti dobrega pridelka prejšnjega leta."

Sedaj je 40,000 več brezposelnih, kot jih je bilo pred enim letom, če sploh ne računamo neprijavljenih in onih, ki so samo delno zaposleni. Če pojde tako dalje, bomo imeli predno bo minil 60 dni nad 600,000 brezposelnih, je svaril vodja opozicije.

—o—

Eni presamozavestni, drugi preobčutljivi

Ko je Frank Tinker lani odstopil kot ameriški podkonzul v Torontu, je ob svojem odhodu dejal, da je vesel, da zapušča Kanado.

Čemu je bil vesel, je Tinker pojasnil v odkrito pisanem članku v Macleans magazinu.

Bilo mu je dovolj neobjektivnega kritiziranja in nerganja, ki ga je doživel v dveh letih zastopanja Združenih držav v Torontu. Tinker piše, da so se Kanadčani stalno pritoževali zaradi ameriških vselitvenih zakonov in predpisov, pri tem pa pozabili, da njeni lastni zadevni predpisi niso skoraj nič manj strogi. Kanadsko časopisje se je jezilo zaradi 7-odstotne carine na uvoz kanadskega svinca v Združene države, pa ni nikdar omenilo, da Kanada zahteva 25% carine na uvoz ameriških avtomobilov.

Tinker pravi, da je nekoč slišal nekega kanadskega zveznega poslanca, ki je slovesno govoril o z orožjem rožljajočih ameriških, diplomatih. Kritičnih pripomb je bilo dovolj tako v privatnih kot službenih razgovorih. Na čajankah in raznih podobnih družabnih prireditvah so ameriškega zastopnika Kanadčani neusmiljeno zbadali zaradi McCarthya in njegovih nastopov, zaradi zunanje politike Združenih držav in zaradi kakršne koli stvari, pa naj jo je zagrešil Hollywood, U. S. Steel ali C. I. O.

Tinkerjev članek je v kanadski javnosti vzbudil veliko zanimanje. Dobra polovica pisem, ki jih je prejelo uredništvo omenjenega časopisa, se strinja z njegovimi pripombami in je zaskrbjena zaradi raztočega protiameriškega razpoloženja v Kanadi.

Nedavno se je k temu članku oglasil tudi znani pisec Hugh Maclennan. Dejal je, da nas je Tinker potipal tam, kjer nas najbolj boli. "Smo malo nejevoljni, pa nas je tudi sram samih sebe!"

MacLennan je vedenje Kanadčanov do Amerikanca in njegov odgovor razložil z nervoznostjo, ki se je lotila tako nas kot Amerikancev. Kanadčani pričakujemo priznanja od mogočnega soseda, ta pa pričakuje našega prijateljstva.

Tako samozavestni Kanadčani omalovažujejo in kritizirajo Združene države v želji, da bi dvignili svoj lasten ugled, Amerikanci, ki pričakujejo znakov prijateljstva, so pa preobčutljivi za vsa ta malenkostna zbadanja.

Po mnenju MacLennana je mogoče rešiti to vprašanje z medsebojnim razumevanjem. Obe strani se morata potruditi razumeti stališče svojega soseda.

—o—

Priznanje nadškofu

Quebec; Que. — Nadškof Maurice Roy je prejel red 'Francoske zvestobe.' Odlikovanje mu je podelila francosko-kanadska kulturna organizacija 'La vie Francaise.' To odlikovanje je bilo podeljeno kot priznanje za delo s katerim je nadškof pomagal ohranjati francosko-kanadsko kulturo med francoskimi manjšinami v New England, v Maritimes in v zapadni Kanadi.

Naznanilo in Zahvala

Z žalostnim in potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je umrla 26. oktobra 1954 moja nepozabljena sestra

Marija Kočevar

rojena **MATEKOVIČ**

Rojena je bila 30. novembra 1893 v Radovici pri Metliki, poročena v Bojanji vasi, od koder je prišla k sestri v Kanado 21. februarja 1951. Pogreb se je vršil 28. oktobra 1954 iz hiše žalosti v St. Saviour's cerkev, od tam pa po opravljenih katoliških obredih na pokopališče k večnemu počitku zraven njenega soproga, ki se je smrtno ponesrečil pred 12 leti v zlatem rudniku.

Pokojnica je bila članica Hrvatske bratske zajednice broj 814, Val d'Or, Quebec, in Loyal Order of Moose.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo častitima gospodoma Rev. Edward Licznierski in Rev. Philippe Blanchard, katera sta opravila pogrebne molitve in pokojnico spremila na pokopališče. Hvala pogrebnemu zavodu J. M. Marcoux za vzorno voden pogreb in najboljšo ter vsestransko postrežbo.

Iz srca se zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence k njeni krsti in ji s tem izkazali svojo ljubezen, spoštovanje in zadnjo čast. Nadalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše za mir in pokoj njeni duši. Srčna hvala vsem, ki so prišli drago pokojnico kropit in molit k njeni krsti, kakor tudi vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvalimo vsem, ki so nam pismeno ali ustmeno izrekli svoje sožalje kakor tudi vsem, ki so na dan pogreba dali svoje avtomobile na razpolago tako, da se je udeležilo pogreba veliko število naroda. Srčna hvala članom in članicam Hrvatske bratske zajednice, katerim je pokojnica pripadala, za lepo slovo od umrle sestre, ki jo je izrekel pri odprtem grobu društveni tajnik Matt Kranchevich, nadalje lepa hvala nosilcem krste članom H.B.Z., Nick Brunski, Louis Uršič, Martin Naglich, Steve Ljubanovich, Frank Prince in Ignac Zerjav. Srčna hvala našim botrom Mr. in Mrs. Louis Zidar Sr., ki so nam bili v veliko pomoč in tolažbo v času žalosti.

Še enkrat srčna hvala vsem in vsakemu posebej, ki nam je v žalosti nudil sočutno naklonjenost. Posebno hvala našemu rojaku in prijatelju Johnu Cesar, kateri je prišel na pogreb 600 milj daleč. Prosimo vse in vsakega, naj nam oprosti, ker nam je radi prostora nemogoče napisati imena vsakega, kateri se je udeležil pogreba, svete maše, daroval venec in nam izrekel sožalje ustmeno ali pismeno. Bog plačaj vsem!

Ljuba sestra, Tvoj kelih je bil poln do vrha žalosti in trpljenja, Tvoja pot življenja je bila s trnjem posuta. Soproga si izgubila, ostala sama z nedoraslimi otroci na milost in nemilost brez varuha in hranitelja. Potrpežljivo si prenašala vse težave tega sveta. Vse upanje in ljubezen si gojila do svojih otrok ali usoda je tudi tukaj pretrgala Tvoje načrte. Kruta vojna Ti je uničila dom in družino. Izgubila si najdražje, kar ti je še ostalo, hčerko in sina. Temni dnevi so nastali zate. Priporočila si se Mariji sedem žalosti in ona Ti je dala moč in pogum. Odprta noč in dan so groba vrata, ali dneva ne pove nobena pratka! Zapustila si rodno grudo z željo, da obiščeš še gomilo svojega ljubljenega moža. Ta želja ti je bila uslišana.

Prišla si k svoji sestri, katera te je tako željno pričakovala ali na žalost ti je bilo odmerjeno le še malo časa. Božja volja je hotela drugače. Tebe je Bog poklical in združil s Tvojo družino, po kateri si vedno hrepenela.

Ljuba sestra, naše bolečine za teboj so velike ali jih ne moremo primerjati s Tvojimi. Končana je Tvoja trnjeva zemeljska pot. Odšla si k Stvarniku, da prejmeš plačilo za vse grenkosti življenja. Bodi naša priprošnjica, da se enkrat snidemo v kraju večnega življenja! Vedi, da boš med nami v spominu živela do konca naših dni. Zapisana si v srčno globino.

Počivaj v miru in lahka naj Ti bo gruda nove domovine. Duši Tvoji večni mir in pokoj.

Žalujoči ostali:

HELEN STUKEL, sestra
JOHN, svak
MARY, JENNY in JOSEPH, nečaki

V starem kraju zapušča: sestro ANO, nečakinjo KATERINO, nečaka JOZEFA MATEKOVIĆ, svaka TONETA in JOŽETA KOČEVAR z družinami in druge sorodnike.

V Kimberley, British Columbia, zapušča svaka FRANKA KOČEVAR z otroci, VIOLET, RUDY in LEON, ter nečakinjo MARY KOČEVAR, dalje družini MRS. ŽAGAR in MRS. ANA REŽEK.

V Johnstown, Pa., U.S.A., zapušča pa bratranca PETER BAJUK in sestrično MARIJA RADMAN.

Bourlamaque, Quebec, Canada, 18. jan. 1955.

Sax Rohmer:

SKRIVNOST DR. FU-MANČUJA

Pustil sem svoje pisanje in spravil pisalne potrebščine v torbo, ki sem jo imel s seboj. Weymouth je privil v svetilki stenj, ki se je pričel kaditi. Po prstih sem odšel do stopnic in potihoma gor do sobe, kjer je bila bolnica. Vse je bilo tiho in Mrs. Weymouthova mi je zašepetala, da bolnica trdno spi. Vrnil sem se dol in našel Smitha, da je po svoji stari navadi razburjeno korakal po sobi, kar je bilo zmerom znak, da se bliža kaj nenavadnega. Ob četrt na tri je vetrič čisto ponehal in okrog nas je zavladala taka tišina, da si je ne bi nikoli mogel misliti tako blizu vedno šumnega Londona. Celo dihanje Weymouthovo sem lahko slišal. Sedel sem ob oknu in gledal ven v temne sence pod cedrami. Smith je končal obhod in stal spet čisto tiho pri ognjišču. Poslušal je! Sicer pa ne dvomim, da smo vsi poslušali.

Rahel šum je pretrgal to izrazito tišino; prišel je od vaške ceste. Bil je le nerazločen in kratkotrajen šum, po katerem je nastopila zato tem večja tišina. Smith je bil že nekaj minut prej utrnil svetilko. V temi sem slišal, kako je močno z zobmi hlapnil.

Zdajci se je čisto razločno oglasilo trikratno skovikanje sove.

Vedel sem, da je to pomenilo, da je prispel sel; toda od kod je prišel in kakšne vesti je prinašal, mi ni bilo znano. Prijateljevi načrti so mi bili nerazumljivi; tudi ga nisem nadlegoval, da bi mi dal kako pojasnilo glede teh, ker sem vedel, da je bil ves napet in malce razdražene volje, ki se ga je polaščala v časih negotovosti — ko je dvomil v smotrnost svojega početja in pravilnost svojih domnev. Toda ni se ganil.

Zelo tiho sem slišal, da je ura udarila pol. Spet je rahla sapica zavela skozi vejevje. Veter je moral spremeniti smer, sem si mislil, ker prejšnjega udarca ure nisem slišal.

Kaj kmalu za udarci ure se je oglasil drug glas — glas, ki smo se ga vsi nadejali in nanj čakali — toda ko smo ga začuli, mislim, se nihče ni mogel popolnoma obvladati.

Tišina je bila pretrgana tako, da mi je srce divje poskočilo, ko je zadonelo — velevajoče trkanje na vratih!

"Moj Bog!" je zastokal Weymouth — toda ni zapustil svojega mesta ob oknu.

"Petrie, pojdi z menoj!" je velel Smith.

Vem, da sem bil zelo bled. Mislim, da sem zakričal, ko sem padel nazaj in se umaknil s sklenjenimi rokami pred tistim, kar je stalo na pragu.

Bila je divja, zanemarjena postava, ki je imela razmršeno brado in grozno strmeče, srepe oči. Z rokami je oprijemala zdaj lase, zdaj brado, potem spet se je grabila za usta. Nikaka mesečina ni padala na poteze tega nezemeljskega obiskovalca, toda, četudi je bila razsvetlava slaba, smo lahko videli blesteče se zobe — in divje, srepe oči.

Pričela se je smejati — izbruh za izbruhom je vrešče in odurno zvenel v noč.

Še nikdar nisem kaj tako groznega slišal. Odrevenel sem od groze, ki jo je vzbujalo tisto smejanje.

Tedaj je Smith pritisnil na gumb električne žepne svetilke, ki jo je imel s seboj. Naperil je beli svetlobni krog tako, da je svetloba polno padala v tisto lice na pragu.

"Oh, Bog!" je zavpil Weymouth. "John je!" In spet in spet je ponovil: "Oh, Bog! Oh, Bog!"

Takrat sem morda prvič v svojem življenju resnično mislil, da je stalo bitje z drugega sveta pred menoj. Sram me je priznati obseg groze, ki me je navdala. James Weymouth je dvignil roke, ko da bi hotel vreči od sebe tisto strahotno bitje med vrati. Momljal je — mislim, da je molil, toda čisto nerazumljivo.

"Drži ga, Petrie!"

Skočil je naprej in ko se je spoprijel s tistim, ki je bil trkal, sem spoznal, da je bil človek iz mesa in krvi — človek, ki je tulil in se boril ko divja zver, se penil okoli ust in v divji blaznosti škrtal z zobmi; vedel sem, da je blaznež — da je žrtev Fu-Mančuja — da je blaznež nadzornik Weymouth! Bliskovito sem spoznal vse to in priskočil Smithu na pomoč. Tedaj so se oglasili bežeči koraki in moža, ki sta zunaj stražila, sta pridrvela na prag, za njima pa še neki tretji. Vseh nas pet se je oklenilo razbesnelega blazneža, a smo mu le s težavo bili kos.

"Vbrizgalko, Petrie!" je zasopel Smith. "Brž! Moraš mu dati vbrizg!"

Izvil sem se iz borbe in zdirjal noter po torbo. Po Smithovem naročilu sem prinesel s seboj vbrizgalko, ki je bila že napolnjena. Celo v tistem razburljivem trenutku sem se moral čuditi veliki previdnosti svojega prijatelja, ki je uganil, kaj se bo zgodilo.

Naj se ne zadržujem predolgo ob koncu tiste grozne borbe. Vsi smo že obupavali, da ne bomo mogli pomiriti ubogega, blaznega človeka. Toda slednjič nam je uspelo; in suhi, okrvavljeni divjak, ki smo ga bili poznali kot detektivskega nadzornika Weymoutha, je negibno ležal na ležišču v lastni sobi. In začudenje, polno groze, me je prevzelo ob misli na tisti strašni veleum, ki je samo s praskom igle napravil iz vrlega, prijaznega človeka to nesnažno, zverinsko bitje.

Nayland Smith se je z divjim pogledom in še tresoč se zaradi ogromnega napora obrnil k možu, za katerega sem vedel, da ga je poslal Scotland Yard.

"No?" se je obrnil.

"Aretiran je, sir," je detektiv sporočil. "Pridržali so ga v njegovem stanovanju, kakor ste odredili."

"Ali je ves ta čas prespala?" je dejal Smith meni, ki sem se bil pravkar povrnil iz sobe zgoraj, kjer je ležala bolnica.

Prikimal sem.

"Ali bo tale miren za kako uro ali dve?" je vprašal, kažoč na stegnjeno postavo na ležišču.

"Za osem do deset ur," sem mrko odvrnil.

"Pojdi, torej! Najino delo nocoj še ni končano!"

Zublji

Kasneje so se pokazali dokazi ,da je ubogi Weymouth živel divjaško življenje, ko se je bil skrival med gostim grmovjem na zemljišču, ki se je razprostiralo med vasjo in predmestjem ob sosednem griču. Dobesedno se je bil povrnil v divjaštvo; hranil se je s hrano nižjih živali, ni se pa pomišljal krasti, kakor smo dognali, ko so odkrili njegovo zatočišče.

Zelo pretkano se je skrival; toda pojavile so se priče, ki so ga bile v mraku opazile in pred njim zbežale. Nikdar niso vedeli, da ni bil predmet njihovega strahu nihče drug ko bivši nadzornik John Weymouth. Kako je ušel smrti v Temzi, kako je neopaženo prešel London, nismo nikoli zvedeli. Vsekako je morala biti njegova navada, da je hodil vsako jutro ob pol treh trkat na lastna vrata v podzavestni skrivnostni zvezi s staro navado.

Povrnem se k tisti noči, ko je Smith razkril zagonetko o trkanju. V avtomobilu, ki je čakal nanj na koncu vasi, sva se peljala po zapuščenih cestah do New Inn Courta. Jaz, ki sem spremljal Naylanda Smitha skozi neuspehe in uspehe njegovega poslanstva, sem vedel, da je bil to noč prekosil samega sebe, da je upravičil zaupanje, ki ga je vanj polagala najvišja oblast.

Vedli so naju v zanemarjeno sobo — ki bi lahko pripadala dijaku, potniku ali kakemu čudaku. Sredi slikovitih in neurejenih predmetov iz raznih zgodovinskih dob je sedel v velikem rezljanem stolu pred neko sobo Buddhe mož, ki je imel roke vklenjene. Njegovi lasje in brada so bili dostojanstveni, njegova drža pa je bila izredno častitljiva. Toda izraz njegovega obličja je bil docela zakrit s temnimi očali.

Dva detektiva sta stražila jetnika.

"Aretirali smo profesorja Jennerja Monda, ko je vstopil, sir," je dejal mož, ki nam je bil odprl vrata. "Nikake izjave nam ni podal. Upam, da ni nobene zmote."

(Dalje prihodnjič)

V blag spomin

ENAJSTE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA IN NEPOZABLJENEGA OČETA

Ignac Slapnik

ki ga je Bog poklical k sebi dne 18. januarja 1944

Dragi nepozabni ljubljeni oče, deset let že počivaš v grobu, zaklad spominov na Tebe, dragi, večkrat prisili tihe solze v oči; k Bogu naše prošnje se dvigajo, da v nebesih Ti On plačilo da.

Žalujoči ostali:

CHARLES, JAMES in LOUIS, sinovi

VNUKI in VNUKINJE

Cleveland, O., 18. jan. 1955.

MALI OGLASI

NAPRODAJ

Blizu Lake Shore Bulvarja, lepa izbira novih hiš z 2, 3 ali 4 spalnicami, ki bodo skoro dovršene, v najbolj prijetni okolici Euclida, nekatere z dvemi kopalnicami, priključena garaža. Vse so polno podkletene in vse s plinsko kurjavo.

Tudi zamenjava je možna!

KOVAC REALTY
960 East 185 St. KE 1-5030
(15)

Stanovanje se odda

3 neopremljene sobe se odda odraslim v fari sv. Vida. Kličite med 4. in 6. uro BR-1-0655. (x)

Iščejo stanovanje

Mlad par z enim otrokom išče 4 ali 5 sob. Kličite EX-1-7787. (13)

Ženske dobijo delo

Delo za dekle

Dekle dobi delo, da bi pošiljala račune, nekaj knjigovodstva, odgovarjala na telefon in splošno delo, in ki ima dve leti izkušnje. Samo ena v uradu. Nič stenografije.

INDUSTRIAL ENGINE PARTS, Inc.
1053 E. 61st St.
EN 1-2095
(14)

ZULICH
INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, Agent
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohištvo
IVanhoe 1-4221
18115 NEFF ROAD

Pozor, pozor! Resnična razprodaja!

OB PRILIKI ŠESTE OBLETNICE OTVORITVE TRGOVINE

STAN F. MAJER

6107 ST. CLAIR AVE.

Izredno nizke cene na gotovih čevljih tako ženski kot moški. Za zgled: ženski čevlji, ki so prej stali od 7.00 do 9.00, zdaj samo 2.89 ali 2 para za 4.95. Moški čevlji, ki so prej stali od 8.00 do 13.00, sedaj samo 4.95. Pridite in se prepričajte. Je to posebno izredna prilika za tiste, ki pošiljajo čevlje svojcem v Jugoslavijo. Pridite in si izberite; ne bo vam žal. Omenjamo pa, da to veljo le za gotove vrste obuvala, ki je zelo trpežno in prvovrstno.

STAN F. MAJER

Use Our Lay-a-Way Plan

QUALITY AT A PRICE—EASY TERMS

STAKICH FURNITURE CO.

JAMES D. STAKICH, Prop.

IVanhoe 1-8288 **16305 Waterloo Road**

STORE HOURS: Monday, Thursday, Friday—9 A.M. to 9 P.M.
Tuesday-Saturday 9 A.M. to 6 P.M. — Wednesday 9 A.M. to 12 Noon

Delniška seja

AMERICAN JUGOSLAV CENTER

se vrši dne 23. januarja 1955

ob 2. uri popoldne

V A. J. C. DVORANI
20713 Recher Ave., Euclid, Ohio

To naj se smatra za uradni poziv za vse naše delničarje

Mi pripravimo ZDRAVILA za Evropo
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio
Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. **Cleveland 3, Ohio**

Moj stari naslov: .....

.....

Moj novi naslov: .....

.....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO.

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom K. S. K. J. po 4½% obresti

nečlanom po 5½% obresti

na zemljišča in posestva

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-353 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

TEŽKA NALOGA — V nekem šolskem razredu v švedski prestolnici je devet parov dvojčkov. Eden od vsakega para se uči brati samo s pomočjo ušes, drugi samo s pomočjo oči. Na ta način hočejo ugotoviti, katera metoda učenja je boljša. To je vse lepo in prav, toda revež učitelj, ki mora vse te otroke ločiti enega od drugega!

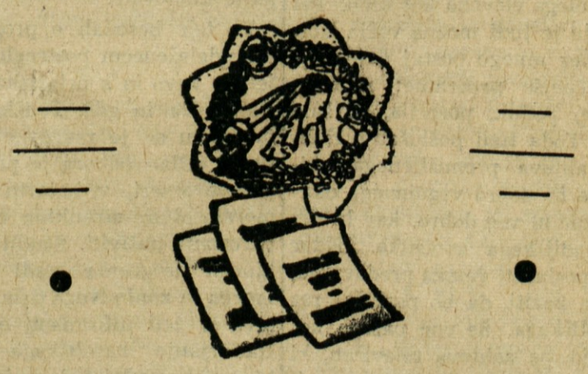

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Avenue **HEnderson 1-0628**